

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 5, 3 - 4
Ochtenddienst
Bevestiging ambtsdrager

Broeders en zusters, in deze dienst willen we ons voor de Here verootmoedigen, klein maken. Iets wat we vaak veel te weinig doen. We beseffen vaak veel te weinig hoe groot en goed onze God is en hoe nietig en zondig wij zelf zijn. Daarom zullen we straks zingen van Gods grootheid met de woorden van Psalm 19 de verzen 1 en 2. Maar we zullen ons eerst klein maken door de Here te belijden dat wij Hem in alles nodig hebben. Uit eerbied voor onze grote God gaan we daarbij staan.

- 1. Zingen : Psalm 19 : 1 en 2**
- 2. Schuldbelijdenis door het Zingen : Psalm 51 : 1 en 2**
- 3. Genadeverkondiging**
- 4. Zingen : Psalm 32 : 1 en 5**
- 5. Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 6. Schriftlezing : Mattheüs 4 : 12 - 25**
- 7. Tekst : Mattheüs 5 : 3 - 4**
- 8. Zingen : Lied 473 : 1, 6, 7, 8, 9 en 10 (Neem mijn leven, laat het Heer)**
- 9. Lezing van de wet**
- 10. Zingen: Psalm 19 : 3 en 4**
- 11. Bevestiging van broeder Van Welie tot diaken**
- 12. Toezingen : Psalm 134 : 2 en 3**
- 13. Dankzegging en voorbede**
- 14. Slotzang : Psalm 19 : 5 en 6 (bede om ootmoedig te mogen leven)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

De GS van Zuidhorn die vorig jaar gehouden is, heeft besloten dat het goed zou zijn als de kerken een periode van verootmoediging in acht zouden nemen. Het idee hiervoor was afkomstig van de mensen die in opdracht van de synode van Leusden zich bezig moesten houden met de problemen die de kerken kennen op het gebied van echtscheiding en het aangaan van een nieuw huwelijk na een scheiding. De synode was het eens met deze broeders dat er, gezien de grote toename van het aantal echtscheidingen en het gemak waarmee vaak een nieuw huwelijk wordt begonnen, het goed zou zijn als we ons over deze zonden zouden verootmoedigen. De synode was van mening dat er meer terreinen zijn in ons kerkelijk leven waar bezinning en belijdenis van schuld op zijn plaats zou zijn. De synode heeft daarbij gedacht aan het groot aantal kerken waar er ernstige conflicten zijn met de predikant waardoor het gewone werk van de kerkenraad en de predikant zwaar onder druk staan. Ja, het soms zelfs nodig is dat gemeente en predikant uit elkaar gaan. Een pijnlijk einde van een pijnlijk proces dat alleen maar verliezers kent. Verder heeft de synode gedacht aan seksueel misbruik in pastorale situaties. Wat helaas ook onder ons voorkomt. Het is diep triest dat gemeenteleden die hulp zoeken bij ambtsdragers en de ambtsdragers in vertrouwen nemen, diep beschadigd worden doordat de ambtsdrager geen respect heeft voor het gemeentelid en het gemeentelid seksueel misbruiken. Het laatste onderwerp dat de synode heeft genoemd is het feit dat er in veel gemeentes de band tussen broeders en zusters erg onder druk is komen te staan vanwege verschillende inzichten over de liturgie. Ook wij willen als gemeente meedoen aan deze verootmoediging. Omdat ook wij te maken hebben met grote moeiten op het terrein van het huwelijk. Andere onderwerpen die hier niet of minder spelen zullen niet of terloops aan de orde komen. Vandaag willen we hier een begin mee maken met een meer algemene preek over verootmoediging. Wat is dat? Hoe doe je dat? En vooral: welke waarde hecht de Here hieraan. We willen doen aan de hand van de eerste twee zaligsprekingen van Here Jezus uit de Bergrede. Ik heb die verzen als voor u samengevat.

Jezus Christus leert ons dat de weg van de verootmoediging de weg naar het ware geluk is.

Hij doet dit door te zeggen dat:

- 1. wie huilt zal eeuwig blij zijn.**

2. wie bedelt zal eeuwig rijk worden,

We zullen dus eerst zien dat wie huilt eeuwig blij zal zijn. In de verzen voorafgaand aan onze tekst hebben we gelezen dat de Here Jezus heel veel mensen genas van hun ziekten. Mensen die ernstig ziek waren, gekweld werden door allerlei ziekten en pijnen, bezetenen en maanzieken en verlamden, kwamen bij Hem of werden bij Hem gebracht en ze werden allemaal beter. Wat moet dat een blijdschap in Israël hebben gegeven. Moet u zich voorstellen dat wij vandaag zo naar de Here Jezus zouden kunnen gaan met onze zieke en depressieve broeders en zusters. En ze zouden allemaal genezen! Zou dat geen feest zijn?! Zouden we niet een gat in de lucht springen van blijdschap?! Als bijvoorbeeld een broeder genezen was van de kanker en een meisje van haar reuma. Het is dan ook niet vreemd dat heel veel mensen uit het land Israël en omliggende landen naar Jezus toegingen. Op zoek naar herstel van het leven. Op zoek naar nieuw geluk. Ja, want dat is natuurlijk wat er ten diepste gebeurt: mensen zoeken Jezus op omdat ze geloven dat Hij hun nieuw geluk kan geven door hun van hun ziekten en moeiten te bevrijden.

Op een dag was er weer een menigte van die gelukszoekers rondom de Here Jezus. Toen de Here Jezus die mensenmassa zag, ging Hij een berg op waar Hij wel vaker op was gegaan. En eenmaal op die berg ging Hij zitten. Als een echte joodse rabbi ging Hij zitten als teken dat Hij onderwijs wilde gaan geven. Zijn discipelen gingen aan zijn voeten zitten en de andere mensen gingen daar rondom zitten. En toen begon de Here Jezus te spreken tot deze gelukszoekers.

Gelukzoekers. Zijn we dat niet allemaal? Is dat niet waar we allemaal naar op zoek zijn? Naar geluk. Dieren worden gedreven door hun instinct om te overleven en zich voort te planten. Maar wij mensen zijn anders. Wij worden gedreven door een verlangen naar geluk. Naar dat gevoel waarbij blijdschap en vrede je helemaal vervullen. Maar wie vindt dat? Bijna alle mensen ervaren in meer of mindere mate een gevoel van onrust en leegte. Zitten met onvervulde verlangens. Voelen zich verdrietig en zijn teleurgesteld. Of erger nog: verbitterd en gefrustreerd. Maar hoogst zelden zijn we echt tevreden en gelukkig. En toch blijven we op zoek naar dat gevoel. We hopen dat een man of vrouw in ons leven dat gevoel zal kunnen wegnemen. Maar na enige tijd blijkt dat dat niet zo is. Vervolgens hopen we dat een kind dat lege gevoel kan wegnemen. Maar ook dat is niet zo. Of we hopen op een andere baan, een ander huis, een nieuwe auto, een rijker

seksleven. Ach, wat jagen we allemaal niet na. Om iedere keer weer tot ons verdriet en onze frustratie te merken dat het gevoel van leegte na korte tijd weer is teruggekeerd. En dat is niet alleen iets van de laatste jaren. Zo is het al sinds wij mensen uit het paradijs verdreven zijn.

En bij dit verlangen en zoeken naar geluk sluit de Here Jezus aan als Hij begint de spreken. Want al deze mensen die geluk zoeken zijn aan het goede adres bij de Here Jezus. Want Hij weet de weg naar het dat geluk. In acht spreuken maakt Hij duidelijk welke mensen gelukkig te prijzen zijn. Welke mensen op weg zijn het ware geluk eindelijk te vinden. Want kijkt u maar naar de beloften van geluk die de Here Jezus geeft. Vers 3: voor deze mensen is het koninkrijk der hemelen. Vers 4: want zij zullen vertroost worden. De tranen van hun ogen zullen worden afgeveegd. Hun verdriet zal verdwijnen en plaats maken voor blijdschap. Vers 5: de aarde zal niet voor de vechters zijn en de mensen die anderen geen plek gunnen, maar de aarde zal voor de zachtmoedigen zijn. Wie barmhartig is, zal barmhartigheid ervaren in plaats van verdrukking en nood. De reinen van hart zullen God zien (vers 6). De vreedstichters zullen kinderen van God genoemd worden. Kortom, deze mensen zullen het Koninkrijk der hemelen beërven. Zij zullen het hemels leven leren kennen. Het hemelse geluk waar wij allemaal zo naar op zoek zijn sinds de zondeval. Het zal voor deze mensen zijn. Dat is wat de Here Jezus deze mensen op de berg, deze gelukszoekers voor houdt. Hij zegt ze: het ware geluk is voor deze mensen weggelegd. Mensen die zo zijn. En die zachtmoedigen, treurende, armen van geest en barmhartigen zijn niet verschillende groepen mensen. Nee, het gaat om mensen die deze eigenschappen hebben.

Dus broeders en zusters, jongens en meisjes, als u het echte blijvende geluk zoekt, dan vindt u hier in deze zaligsprekingen de weg daar naartoe. En in dit eerste punt zullen we dus zien dat de weg naar geluk bestemd is voor mensen die treuren. Nu bedoelt de Here Jezus niet dat alle mensen die verdriet hebben getroost zullen worden. Nee, het gaat hier om een bepaald verdriet. Het verdriet over het feit dat wij in het paradijs tegen God in opstand zijn gekomen en daardoor mensen zijn geworden die uit zijn op elk kwaad en dagelijks bewijzen dat het kwaad doen ons meer ligt dan het goede doen. Als we dat vertalen naar vandaag. Dan gaat het dus om de vraag of wij verdriet hebben met elkaar over het feit dat het zo slecht is gesteld met zoveel huwelijken in de gemeente. Zijn we daar verdrietig om? Zijn we verdrietig over ons gebrek aan liefde tegenover elkaar en

tegenover de Here? Of accepteren we dit gewoon? Zijn we verdrietig over het feit dat in zoveel gemeentes er grote spanningen zijn tussen gemeenteleden onderling of tussen gemeente en predikant of tussen kerkenraad en predikant. Dat is toch iets om ons voor te schamen? Dat dit gebeurt in de kerk van Jezus Christus, die het ons zo anders heeft geleerd en voorgeleefd. Kennen we nog het verdriet over onze zonden? Over het feit dat ook wij God en elkaar verdriet doen door onze zonden en nalatigheid?

Want als we dat verdriet niet kennen, dan zijn we nog ver verwijderd van het vinden van het echte geluk. Want het ware geluk is alleen bij God te vinden. En wie God echt zoekt, kan er niet omheen dat hij met zijn persoonlijke zonden en met de zonden van de kerk God gekwetst heeft. Ja, die moet verdriet en schaamte voelen tegenover God. Deze God die Zelf zo vol liefde en geduld is. Deze God die ons zo helder heeft verteld hoe wij moeten leven. Maar naar Wie wij zo vaak niet luisteren. Als wij ons vandaag oprecht verootmoedigen dan is dat niet een vervelende oefening in nederigheid die niets oplevert. Nee, dan zijn we op de goede weg. Op de weg naar herstel van het ware leven. Namelijk het leven met God. Dan zijn we op weg naar Hem die alleen ons kan troosten door ons onze zonden te vergeven en ons nieuw leven te schenken. Het leven met God dat door ons zo beschadigd is, kan alleen hersteld worden langs de weg van verootmoediging. Langs de weg van belijdenis van onze schuld en het smeken om vergeving. Alleen langs die weg kan het leven hersteld worden. Alleen zo komt er weer uitzicht op een nieuw leven. Een leven waar we allemaal zo naar verlangen: een leven met echt en blijvend geluk. Een geluk waarbij ons hart over stroomt van blijdschap, liefde en vrede en ieder gevoel van leegte en onrust voor altijd verdwenen zal zijn. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we zien dat wie bedelt eeuwig rijk zal worden

Zalig de armen van geest, zegt de Here Jezus in vers 3. Een korte zin. Maar een zin waar bladzijden vol over zijn geschreven. Want wat moeten we ons voorstellen bij mensen die arm zijn van geest. Sommigen denken aan mensen die weinig geld hebben. Maar dat kan niet juist zijn, want dan had er niet bijgestaan dat het armen van geest zijn. De discipelen waren ook niet arm. Integendeel, zij deelden zelfs gaven uit aan de armen. Het gaat ook niet om mensen die vrijwillig in armoede leven. Zoals de rooms-katholieke bedelmonniken. Het Griekse woord dat we vertaald vinden met “arme” duidt ook niet op een arme die van dag tot dag leeft en zijn hoofd zo net boven water kan

houden. Nee, het Griekse woord betekent “bedelaar”. Een bedelaar die zonder hulp zal omkomen omdat hij zelf te weinig heeft om in leven te blijven.

Het gaat hier dus om mensen die bedelen om geestelijke gaven. Mensen die erkennen dat ze in alle opzichten tekort schieten tegenover God. En die daarom allereerst vergeving van hun zonden en tekortkomingen zoeken. Het gaat om mensen die elke dag gebukt gaan onder hun gebrek aan liefde, hun gebrek aan geloof, hun gebrek aan gehoorzaamheid. En gaat u zo maar door. Het ook gaat om al die geestelijke gaven die we ook kennen uit Galaten 5 als vruchten van de Geest. Liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Daar tegenover staan de mensen die zichzelf wel kunnen redden. Of de mensen die menen dat hun leven er wel mee door kan. Die menen dat ze goede mensen zijn. Die mensen zijn nog heel ver verwijderd van het Koninkrijk der hemelen. Van het ware geluk. Nee, op de weg van geluk staan de mensen die weten dat ze in alle dingen tekort schieten, die weten dat hun leven niet deugt en graag anders willen leven, anders willen zijn. En daarbij hun handen uitstrekken naar Hem die als enige in staat is om de handen van deze bedelaars te vullen: Jezus Christus.

De mensen waren overal vandaan gekomen omdat ze bij Jezus Christus geluk hoopten te vinden. Doordat Jezus hun zou bevrijden van hun ziekten en kwalen. Maar de Here Jezus laat hun zien dat er bij Hem veel meer te halen is dan bevrijding van ziekte en kwalen. Bij Hem kun je het ware geluk vinden. Het geluk dat niet meer weggaat en een mens helemaal kan vervullen met vreugde en vrede. Maar om daarmee vervuld te kunnen raken zal een mens wel zijn trots moeten afleggen. Moet hij berouw hebben over zijn zonden. Zijn schuld belijden. Bidden om genade. Zijn geestelijke armoede erkennen en zijn handen uitstrekken naar Jezus Christus. En misschien is dit laatste wel datgene waar het ons het meest aan heeft ontbroken in de afgelopen decennia.

Na de Vrijmaking is er fantastisch veel werk verzet door onze ouders en grootouders. Ze hebben kerken gebouwd, scholen opgericht, allerlei Gereformeerde verenigingen in het leven geroepen, enzovoort. Allemaal uitstekend werk waar wij nu met elkaar de vruchten van plukken. Verder hebben we een scherp oog gehad voor wat er ontbrak in andere kerken. En ook dat was vaak terecht. Maar hebben we met onze kritiek op anderen bij wel altijd voldoende oog gehad voor onze eigen tekortkomingen? En hebben we bij al onze inzet en activiteiten ons wel voldoende afhankelijk geweten van de Here Je-

zus? Hebben we wel voldoende onszelf als bedelaars gezien? Bedelaars die voor hun geestelijk leven volkomen afhankelijk zijn en blijven van de Here? Bedelaars die elke dag weer de genade van God nodig hebben om de dag door te komen. Of hebben we diep in ons hart ons vertrouwen voor een deel op onze scholen en gereformeerde organisaties gesteld? Ik beseft dat het makkelijk praten is achteraf en ik zeg zeker niet dat wij het nu beter doen, maar ik wil gewoon de vraag stellen om eerlijk onze fouten onder ogen te zien en ervan te leren. Om te voorkomen dat we nog verder van de Here afdwalen en het ware geluk zouden mislopen. Wil een mens het echte geluk vinden dan zal hij moeten willen veranderen. Dan zal hij eerlijk zijn zonden en tekortkomingen onder ogen moeten zien en daarover moeten treuren. En hij zal zijn trots moeten afleggen en een bedelaar moeten worden. Een bedelaar die zijn hand vol verwachting uitstrekt naar de Here Jezus Christus en aan Hem vraagt om in zijn liefde en genade ons te vervullen met zijn geestelijke gaven van geloof, liefde en gehoorzaamheid.

Amen